

**Lüganuse Valla Raamatukogu
2020. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
1. Põhilised tegevussuunad.....	4
1.1 Koroonaviiruse mõju.....	4
1.1.1 Esimene laine.....	4
1.1.2 Teine laine.....	5
2 Juhtimine.....	5
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:.....	5
2.2 Eelarve.....	6
2.3 Projektid.....	6
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng.....	6
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest.....	6
2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused.....	6
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	7
2.4.4 Erialahariduse omandamine.....	7
2.4.5 Töötajate tunnustamine.....	7
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.....	7
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.....	7
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas.....	7
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine.....	7
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	7
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.....	7
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	8
4.3 RVL teenindus.....	9
4.4 Laste- ja noorteteenindus.....	9
4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine.....	9
4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine.....	9
4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.....	9
4.4.4 Laste- ja noorteüritused.....	9
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused.....	9
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond.....	9

4.6.1 kohalikul tasandil.....	10
4.6.2 riiklikul tasandil.....	10
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.....	10
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.....	10
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	10
4.9 Andmebaasid.....	10
5. 2021. aasta tegevused.....	10
LISA 1. Personali koolitus.....	11
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	11
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid.....	11
LISA 4. Laste ja noorteüritused.....	11
LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine.....	11

Sissejuhatus

Lüganuse Valla Raamatukogu 2020

Tabel 1

Lüganuse Valla Raamatukogu	Elanike arv (01.12.19)	KOV-de arv maakonnas	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Teeninduspunktide arv	Kokku
1	2738			3	3	7

1. Põhilised tegevussuunad

2020. aasta oli koroonakriisi aasta. Lugejateenindus tuli eriolukorra ajal ümber korraldada, vahetu suhtlus lugejatega vähenes. Raamatukogus oli tunduvalt vaiksem, eriti seal, kus tavapäraselt lapsi rohkem käib. Suhtlusvaba aega kasutasime fondi korrastamiseks ja kulunud kirjanduse mahakandmiseks. Lüganusel viidi läbi selleks aastaks planeeritud inventuur.

1.1 Koroonaviiruse mõju

1.1.1 Esimene laine

(Märtsist suveni, sh ülemineku periood eriolukorra lõppedes)

Eriolukorra ajal 12. märtsist kuni 17. maini laenutas raamatukogu kontaktivabalt. Lugejad võtsid ühendust elektronposti või telefoni teel ja esitasid oma soovid või raamatukogutöötaja pakkus lugemist oma äranägemise järgi. Kirjandusele järeletuleku aeg lepiti samuti eelnevalt kokku ja raamatud sai kätte ja tagastada raamatukogu välisukse lähedal või koridoris selleks loodud kohas. Raamatuid- ajakirju viidi ka koju kätte (Varja laenutuspunkt, Soonurme haruraamatukogu)

Raamatukogude lahtioleku ja teenuse kättesaadavuse ajad ei muutunud.

Kehtis maskikandmise kohustus nii raamatukogu kasutajale kui töötajale. Hangiti kindad, maskid, desinfitseerimisvahendid.

Raamatukogu eelarves kärpeid ei tehtud.

1.1.2 Teine laine

(alates septembrist)

Raamatukogu teenused olid kättesaadavad samas mahus ja samadel aegadel nagu tavaolukorras, arvestades seejuures vabariigi valitsuse kehtestatud juhendeid ja suuniseid.

Töötajate töölaudadele paigutati visiirid.

Kellaajaliselt pandi kirja iga külastaja raamatukogus viibimise aeg, et vajadusel oleks võimalik hiljem kontakte tuvastada.

Soovijail oli võimalik laenutada ka edasi kontaktivabalt.

Osaliselt jätkus koduteenindus. Vanemad inimesed, kellele kirjandus koju viidi, leidsid, et väga mugav on.

Mõlema viiruslaine ajal oli võimalik kasutada internetipunkti.

Maidla ja Lügänuuse koolide laenutuspunktid toimusid piirangute ajal vastavalt koolide töökorraldusele.

Olukord oli kõigile uus ja algul ka segadusttekitav nii lugejatele kui töötajatele.

Arvan, et raamatukogu tuli eriolukorras kenasti toime ja ka lugejad kohanesid.

2 Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

Lügänuuse Valla Raamatukogul on haruraamatukogud Maidlas, Püssis ja Soonurmes, laenutuspunktid Varjal, Maidla Koolis ja Lügänuuse Koolis.

Muutused raamatukoguvõrgus

Kevadel lõpetas tegevuse Oandu laenutuspunkt. Lugejaid enam ei olnud ja hoone, kus laenutuspunkt tegutses, läks müüki. Raamatud ja riulid viidi Soonurme haruraamatukogusse.

2.2 Eelarve

Tabel 2

(tuh. eurot)

Põhieelarve	Seisuga 31.12.19. €	Seisuga 31.12.20 €	Muutus %
Eelarve kokku	84.08	85.08	+1,19
sh keskraamatukogu	38.48	39.54	+2,75
Personalikulu	59.88	61.53	+2,75
sh keskraamatukogu	26.96	27.58	+2,29
Komplekteerimiskulu	14.87	14.74	-0,87
sh KOV-lt	9.38	9.25	-1,38
sh riigilt	5.49	5.49	0
sh keskraamatukogu	5.50	5.51	+0,18
sh KOV-lt	2.05	2.04	-0,48
sh riigilt	3.45	3.47	+0,58
Infotehnoloogiakulu	2.38	2.47	+3,78

sh keskraamatukogu	0.95	0.91	-4,21

2.3 Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
-			

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Koosseis:

Direktor (1,0) Lüganuse

Raamatukoguhoidja (1,0) Püssi haruraamatukogu

Raamatukoguhoidja (1,0) Maidla haruraamatukogu ja Maida Kooli laenutuspunkt

Raamatukoguhoidja (0,5) Soonurme haruraamatukogu

Raamatukoguhoidja (0,5) Varja laenutuspunkt

Raamatukoguhoidja (0,5) Lüganuse Kooli laenutuspunkt

Kaks kütjat – koristajat koormusega 0,5

Muudatusi võrreldes 2019. aastaga ei olnud.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

Püssi raamatukoguhoidja osales XX Maaraamatukoguhoidja päeval Tarvastus. Teised raamatukogualastel koolitustel ei osalenud ja füüsilisel kujul neid ka ei olnud.

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

-

2.4.4 Erialahariduse omandamine.

-

2.4.5 Töötajate tunnustamine.

KOV tänukiri Soonurme raamatukoguhoidjale.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.

Lüganusel asub raamatukogu Lüganuse Kooli kõrvalhoones. Maidla haruraamatukogu on rahvamajaga ühe katuse all, Püssi haruraamatukogu Püssi Kultuurimajaga samas hoones. Kui hoones on jahe, siis on ka raamatukogus. Soonurme ja Varja asuvad eraldi majades.

Raamatukogu ruumid on pigem heas seisukorras, jooksvaid pisiremonditöid tehakse vastavalt vajadusele.

Soonurme haruraamatukogus remonditi puukuur.

Maidla rahvamaja juures asendati valgustuspostid ja raamatukogu sai korraliku välisvalgustuse.

Püssi haruraamatukogus vajab uuendamist elektrisüsteem.

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Lüganusel asub raamatukogu teisel korrusel ja liikumispuudega inimesele juurdepääs puudub. Püssis on ukse ees väike trepp ja sissepääs on kitsas, Varjal segab samuti trepp. Korralik juurdepääs on Maidlas.

Võimalikud ümberkorraldused 2021. aastal.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

.

Arvutid töötavad, WiFi levib, arvutispetsialist hoiab korras. Riistvara uuendatakse vajaduse tekkides. Maidlasse osteti uus lauaarvuti.

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Komplekteerimine toimub Jõhvi Keskraamatukogu komplekteerimisosakonna kaudu.

Kogud on koostiselt universaalsed. Tellides jälgime, et oleks kirjandust igast eluvaldkonnast ja arvestame oma lugejate huvisid ja vajadusi. Püüame ka tagada koolides vajamineva klassivälise kirjanduse.

Ringlus 0,19. Madal, sest on küllaltki suured fondid võrreldes kasutajate arvuga, rohkem Varjal ja Soonurmes, kus nüüd ka Oandu laenutuspunkti raamatud ja ka Lüganusel. Tuleb üle vaadata ja vajadusel teha mahakandmisi.

Annetuste osakaal kogude juurdekasvust on 4,55%

-

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Raamatufondi üldsuurus on 61098 eksemplari, sellest ilu- ja lastekirjandus 41998 ehk 68,7%. Võõrkeelset kirjandust 4996 e 8,2% , sh vene keeles 4761.

2020. aastal tuli juurde 879 raamatut, 125 eks vähem kui 2019.aastal.

78% juurdetulnust moodustas ilu- ja lastekirjandus.

Võõrkeelseid raamatuid tuli 32, sh venekeelseid 31. Vene keeles lugejaid on ainult Püssi haruraamatukogus.

E-raamatuid raamatukogul ei ole, küll aga julgustasime lugejaid kasutama kriisiajal e-laenutuse võimalusi, nt ELLU e-raamatukogust.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

2020. aastal tuli juurde ajakirju 50 ja ajalehti 22 aastakäiku.

Võrreldes 2019. aastaga veidi vähem, sest tellimishinnad osadel väljaannetel tõusid. Mõni nimetus jäeti ära, mõni asendati teisega.

Perioodikat laenutatakse väga palju, nii ajakirju kui ajalehti, kokku 33% kojulaenutustest. Tellimisel arvestame lugejate soove.

Venekeelseid väljaandeid oli tellitud 2, mõlemad Püssi haruraamatukokku.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

-

3.2 inventuurid, mahakandmised

Lüganusel viidi läbi inventuur, puudu oli 205 teavikut.

Mahakandmisi tehti Lüganusel ja kõigis harukogudes, kokku 4084 eksemplari.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Põhiteenused: kojulaenutus, kohallaenutus, RVL-i ning interneti kasutamise võimaldamine.

Tasulise teenusena on võimalik printida, skaneerida, teha koopiat. Erinevates struktuuriüksustes on võimalused pisut erinevad. Soonurmes on võimalik üürida saali.

Hõlve 23,7%.

Lüganuse, Maidla ja Püssi raamatukogud pakuvad teenust 5 päeval nädalas, Soonurme ja Varja 3 päeval. Lüganuse, Maidla ja Varja on avatud pühapäeviti.

Lüganuse käib keskmiselt iga nelja nädala tagant laenutamas Purtse päevakeskuses.

Teeninduskorralduses muudatusi ei olnud.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Juurdepääs avalikule teabele on võimaldatud..

Raamatukogul 11 internetiühendusega arvuti kasutajakohta. Vajadusel abistatakse kasutamisel.

Raamatukogus on kättesaadav valla ajaleht, vallavalitsuse aruteluks avatud eelnõud jm.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 4

Raamatu-kogu	Lugejad 2019	Lugejad 2020	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	649	648	-1
Sh keskk	225	218	-7

Lugejate arv väga ei muutunud, aga elanike arv üldiselt on languses.

Raamatu-kogu	Külastused 2019	Külastused 2020	Muutus (+-)	Virtuaal-külast. 2019	Virtuaal-külast. 2020	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	10728	7175	-3553	-	-	-
Sh keskk	4577	2780	-1797	-	-	-

Mõistetav vähenemine seoses kriitilise aastaga. Inimesed kartsid ja liikusid palju vähem ringi, raamatukogu külastasid harvem ja võtsid rohkem kirjandust korraga kui tavaliselt.

Raamatu-kogu	Laenut-d 2019	Laenut-d 2020	Muutus (+-)	Päringud* 2019	Päringud* 2020	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	12211	11784	-427	5	12	
Sh keskk	3872	4294	+422	0	12	

Infopäringuid ei ole kahjuks järjepidevalt registreeritud, aga nüüd, kui raamatukoguprogrammis on võimalik seda jooksvalt märkida, tuleb edaspidi tõepärasem tulemus. Tegelikult soovib ju iga päev keegi millegi kohta infot, mida otsime raamatutest või internetist.

Raamatu-kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv*	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Linna/maak. rmtk		-				
Sh keskk		-				

*kui järelvaatamine võimaldati peale ürituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalkoolituste arv		Virtuaalkoolitustel osalejate arv		Virtuaalkoolituste järelvaatajate arv*	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Linna/maak. rmtk		-				
Sh keskk		-				

*kui järelvaatamine võimaldati peale koolituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalnäituste arv 2019	Virtuaalnäituste arv 2020	Virtuaalnäitust e külastajate arv 2019	Virtuaalnäituste külastajate arv 2020
Linna/maak. rmtk		-		
Sh keskk		-		

Raamatukogu ei ole korraldanud virtuaalüritusi, - koolitusi ega – näitusi.

4.3 RVL teenindus

RVL toimus Jõhvi Keskraamatukoguga ja vallasiseselt.

2019 välja 8, sisse 21

2020 välja 10, sisse 39

Aitab valla autojuht. Kui lugejal on raamatut kiiresti vaja ja tal on võimalus ise see tuua, siis informeerime, millises lähimas raamatukogus on vaba eksemplar.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Laste- ja noortekirjandust komplekteeritakse rohkem sinna, kus kool lähedal – Maidlasse ja Lügänuusele. Kokku tuli juurde 114 eksemplari ehk 13% kogu saabunud uudiskirjandusest.

Juurde tellisime koolis kohustuslikku kirjandust, et jätkuks kõigile.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 5

Rmtk	Lug-d 2019	Lug-d 2020	Muutus (+/-)	Külast-d 2019	Külast-d 2020	Muutus (+/-)	Laenut 2019	Laenut 2020	Muutus (+/-)
Linna/ maak. rmtk	153	158	+5	4603	2453	-2150	998	816	-182
Sh keskk	68	76	+8	3021	1671	-1350	150	200	+50

Koolid olid 2021. a pikalt suletud, sealt ka külastuste vähesus.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Lapsed kasutavad raamatukogu aktiivselt rohkem seal, kus kool lähedal, põhjuseks arvutid ja seltskond. Veedetakse sõpradega aega, mängitakse, mõnikord tehakse koduseid töid. Lugemishuvi ei ole suur. Loetakse ja lehitsetakse rohkem kohapeal, koju laenutatakse vähem.

Kooli laenutuspunkti viiakse põhikogust perioodiliselt uusi raamatuid, mida algklasside lapsed vahetundides loevad. Koolides on mõnusad lugemisnurgad kott-toolide ja mänguasjadega.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused.

Lasteraamatute näitus ja tutvustus Maidla Koolis, 25 osalejat (Maidla)

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Lüganuse raamatukogul oli 2020. aastal kaks lugejat Aa Hooldekodus ja üks Männiku pensionaadis, aktiivseim neist sai uusi raamatuid kaks korda kuus, teised kuu – paari tagant. Pakid viisime vallavalitsuse transpordiga. Varjal on üks inimene, kellele terviseprobleemide tõttu viiakse lugemine koju kätte ja eriolukorra ajal viidi veel mitmele teiselegi.

.

Tabel 6

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	87		6

.

Tabel 7

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
-		

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

4.6.1 kohalikul tasandil

Püssi raamatukogus toimus Neljapäevane naistekas koos Ingeborg Studioga. Loeti luuletusi naistest, õpiti uusi nippe näohoolduse ja meigi kohta.

Soonurme raamatukogu aitas koos Soonurme külaseltsiga läbi viia külapäeva.

Kokku korraldati 27 näitust- väljapanekut.

Mõned: Jaan Kross 100, Erik Tohvri raamatud – seoses kirjaniku lahkumisega, Aprill - südamekuu, Oktoober - vaimse tervise kuu, Eesti rahvajutuaasta, igakuised uudiskirjanduse väljapanelud.

Koostööd tehakse informatsiooni jagamisel ja toetavate tegevustena, koolidega lastekirjanduse komplekteerimisel, päevakeskusega, rahvamajadega, Püssi laste loovusringiga..

4.6.2 riiklikul tasandil

-

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

-.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Koolitus on arvutikasutamisega seotud. Juhendamist on vaja peamiselt vanematel inimestel. Õpetatud on üldist arvutis navigeerimist, aidatud otsitavate veebilehtede leidmisel, digiallkirjastamisel, laenulepingu sõlmimisel, dokumentide koostamisel jm. Pikemat abi said 3 inimest kokku 13 korral.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Vajalik informatsioon on Lüganuse valla veebilehel.

4.9 Andmebaasid.

Raamatukogu juhendab meelsasti avalike andmebaaside kasutamisel.

Raamatukogu e-kataloog on nähtav raamatukogude infosüsteemis URRAM

5. 2021. aasta tegevused

Plaanis on jätkata fondi korrastamist, et jõuda inventuurideni ka harukogudes.

Koostaja Aiki Maalma

Direktor

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

ettekanded, loengud, koolitused

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2020)

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv

LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine

Kuidas on maakonnas/linnas täidetud raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesandeid? Palun analüüsige ja andke hinnang.